

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 כאשר מצד מצבו ובהתאם להשגתו ולמעשיו נראה שאינו ראוי לשפע, דווקא
2 או מְשַׁפְּיעִים לוֹ בְּשׂוֹפֵי וּבְרַבּוּי גְדוֹל בְּיֹתֵר.
3 ומסִים הכתוב "לְעֵשָׂה נִפְלְאוֹת גְּדוֹלוֹת לְבָדוֹ", שְׂסֹדֵר זֶה
4 שְׁתֵּהִיָּהּ הַמְשַׁכָּה שְׂאִינָה תְלוּיָהּ וְאִינָה לְפִי עֲרָף עֲבֹדַת
5 הָאָדָם כָּלֵל, היא מִבְּחִינָה כַל-
6 כֵךְ גְבוּהָהּ וְנִעְלִית בְּאִלּוּקוֹת
7 שְׁלֹמְעֵלָה מִשְׂרֵשׁ הַנְּאָצְלִים,
8 שְׁזָהוּ עֲנִיָן "לְבָדוֹ"¹² וּכְמִבּוּאֵר
9 לְעֵלִי עֲנִינָהּ שֶׁל מִידַת הַחֹסֵד הַעֲצֻמִי.
10 (ה) וְהִנֵּה מִהֶמְשֵׁךְ סֹדֵר וְרֵצֵף
11 הַמְּאָמְרִים בְּפִיכֵל כֵךְ הַנְּ"ל
12 נִרְאָה שְׂמֵאֲמָר זֶה קָשׁוּר עִם
13 שְׂמִינֵי-עֲצָרַת וְשְׂמִחַת-
14 תּוֹרָה¹³, שְׁזָהוּ גַם הַטַּעַם הַפְּנִימִי
15 לִכְךָ שֶׁהִתְחַלַּת הַמְּאָמֵר היא
16 בְּפִסּוּק "לְעֵשָׂה נִפְלְאוֹת
17 גְּדוֹלוֹת לְבָדוֹ", שְׂפִסּוּק זֶה
18 הוּא מְפֹסְקִי "אַתָּה הִרְאֵתָ"
19 שְׂאֻמְרִים בְּשְׂמִינֵי-עֲצָרַת
20 וְשְׂמִחַת-תּוֹרָה לְפָנָי
21 הַ"הִקְפּוֹת" וְאֵם כֵן מֵאֵמֵר זֶה שִׁיךְ
22 לְשִׂמְחַת תּוֹרָה.
23 אָמְנָם כְּשֵׁם שְׂבָכֵל עֲנִינִי
24 שְׂמִחַת-תּוֹרָה הַכּוֹנֶה הַמְּטוּרָה
25 וְהַתְּכִלִּית שֶׁלָּהֶם היא שְׂלֹא-חֲרִי-
26 זֶה לְאַחֵר שִׁמִּי שְׂמִינֵי עֲצֵרַת וְשִׂמְחַת
27 תּוֹרָה יִחַלְפוּ יוֹמְשִׁכּוּ הַעֲנִינִים
28 וְהַתְּכִנִּים הַפְּנִימִיִּים שֶׁל שִׂמְחַת תּוֹרָה
29 וְתֵהִיָּה לָהֶם הַשְּׂפֵעָה בְּעֹבְדוֹת ה' שֶׁל
30 הָאָדָם בִּימֵי כָל הַשָּׁנָה כּוֹלָהּ,
31 וּבְאֹפֶן שְׂגָם בְּמִשְׁךְ הַשָּׁנָה
32 וְלֹא רַק בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה עֲצֻמוֹ תִּהְיֶה
33 הַהִמְשָׁכָה בְּלִי גְבוּל לְלֹא הַעֲלָם
34 וְהִסְתָּר וְצֻמְצוּם, בְּהִתְאָם
35 לְכָל־לוֹת עֲנִיָן הַשְּׂמִיחָה
36 דְשְׂמִחַת-תּוֹרָה (שְׂנִמְשָׁכַת
37 בְּמִשְׁךְ כָּל הַשָּׁנָה) שֶׁהיא הַפֶּךְ
38 הַעֲנִיָן דְהַעֲלָם וְהִסְתָּר וּמִדִּידָהּ
39 וְהַגְּבָלָה אֵלֵּא שִׂמְחָה לְלֹא גְבוּל,
40 וְלִכֵּן הַהִמְשָׁכוֹת וְהַהִשְׁפָּעוֹת שֶׁעַל יְדֵי
41 הֵן בְּלִי גְבוּל, הֵרִי מוֹכֵן שְׂפָן

הוּא גַם בְּעִנִּין "לְעֵשָׂה נִפְלְאוֹת גְּדוֹלוֹת לְבָדוֹ", שְׂתוֹכְנוּ הוּא
הַמְשָׁכָה וְהַשְּׂפֵעָה שֶׁל חֹסֵד בְּלִי גְבוּל, כְּמִבּוּאֵר לְעֵלִי בְּאִרְיֹכוֹת, שְׂהַפְּנֹנָה
היא שְׂעִנִּין זֶה יוֹמְשֵׁךְ בְּאֹפֶן גְּלוּי בְּמִשְׁךְ כָּל הַשָּׁנָה כּוֹלָהּ,
שְׂכָכֵל שְׂתִגְדֵּל הַהִשְׁפָּעָה מְלִמְעֵלָה לְפִי אֹפֶן הַנְּהַגְתָּם שֶׁל
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּעֹבְדוֹתָם בְּאֹפֶן
שֶׁל הַבְּנָה וְהַשְּׂגָה כּו',
וְכִשְׂהַבְּנָה וְהַשְּׂגָה וְהַשְּׂפָעָה הַמְּעִשִׂים הֵם
בְּדִרְגָה גְבוּהָהּ, הַשְּׂפָעָה הוּא בְּרִיבּוּי גְדוֹל
הֵרִי בִּינּוֹן שְׂמִינֵי עִים בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
כְּעֹבְדוֹתָם גַּם אִם היא בְּדִרְגָה גְבוּהָהּ
רַק עַד שְׂרֵשׁ הַנְּאָצְלִים,
בְּחִינַת 'מְחִיָּה חִיִּים', בְּדִרְגָה
שֶׁהיא מְקוֹר וְשׁוֹרֵשׁ יִשׁוּר לְהַשְׂפָּעַת
חִיִּים אֵין זֶה עֲדִין הַעֲנִיָן
שְׂמִקּוּיִם וּמְבַקְּשִׁים בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל אֵלֵּא הַשְּׂאִיפָה שֶׁלָּהֶם היא
לְיֹתֵר מִזֶּה, לְבִלִּי גְבוּל לְגַמְרִי. וְעַל-
דֶּרֶךְ הַלְּשׁוֹן שְׂאֲמָר רַבְּנוּ
הַזְּקֵן¹⁴: אֵיךְ וּוִיל זֶע
גְּאָרְנִיסֵט כּו' אֵיךְ וּוִיל מְעַר
נִיט אִז דִּיךְ אֵלִינִי, אִינֵי רֹצֵה
שׁוּם דְּבַר כּו' אִינֵי רֹצֵה אֵלֵּא אוֹתָךְ
בְּעֲצֻמֶךְ (וְלֹא שׁוּם מְדִרְגָּה שֶׁאִינֵנָה
עֲצֻמּוֹתוֹ מִמֶּנּוּ) שְׁזָהוּ עֲנִיָן
שְׁלֹמְעֵלָה מְכָל סֹדֵר
הַשְּׂתַלְשְׁלוֹת כּו' שֶׁל הָאוֹר
הָאִלּוּקִי בְּדִרְגוֹת מוּגְבָלוֹת. וְכִינּוֹן
שְׂמֵאֲמָר רַבְּנוּ הַזְּקֵן הַנְּ"ל
שֶׁאִינוּ רֹצֵה אֵלֵּא אֵת הַקְּבָ"ה בְּעֲצֻמוֹ
הוּבָא בְּ"שְׂרֵשׁ מְצוֹת
הַתְּפִלָּה" מֵאֵת אֲדַמּוֹר"ר הַצְּמַח
צִדִּק, וְעֲנִיָן זֶה לְוִמְדִים
חֲסִידִים בְּנוֹגֵעַ לְהַתְּבוֹנְנוֹת
שְׂלָהֶם בְּתְפִלָּה שְׂלָהֶם וְהוֹדֵר
לֹא נִשְׂאָר כְּסִפּוֹר עַל אֲדַמּוֹר"ר הוֹקֵן
כְּלָבָד, וְעַל-יָדָם עַל-יְדֵי הַחֲסִידִים

(12) (וסיים כ"ק אדמו"ר שליט"א:) עד כאן תוכן המאמר. (13) להעיר שבא' הכת"י שבהם נמצא מאמר זה (בין קבוצת מאמרי חודש תשרי) נרשם בכותרת המאמר "אסרו חג". ועפ"י יומתק המבואר לקמן בפנים שענין זה נמשך גם לאחר שמח"ת, במשך כל השנה כולה (החומר?). (14) סהמ"צ להצ"צ שורש מצות התפילה פ"מ (דרמ"צ קלח, סע"א) – נעתק ב"היום יום" יח כסלו.